

بیانیه اتاق ایران در آستانه روز جهانی آب و توجه به روز ملی آب

اتاق ایران از سال ۱۳۹۴ هر ساله روز سیزدهم اسفند را به عنوان "روز ملی آب" گرامی داشته و به همین مناسبت مراسمی را با حضور و مشارکت نهادهای دولتی، سازمان‌های مردم‌نهاد، ذینفعان و پژوهشگران در عرصه‌های آب و محیط زیست برگزار می‌نماید، متأسفانه در سال جاری به دلیل مسایل و مشکلات ناشی از ویروس کرونا برگزاری این مراسم علی‌رغم تلاش‌ها، همکاری و معاضدت نهادهای ذیربط و تدارکات به عمل آمده امکان‌پذیر نشد و اجرای آن به زمان دیگری موکول گردید. بطوریکه کم و بیش مردم عزیز کشورمان اطلاع دارند بحران آب، مسایل و چالش‌های ناشی از آن پایداری حیات در پهنه سرزمین را در معرض مخاطرات و تهدیدهای جدی قرار داده است. بدون تردید چنانچه تدابیر مناسب و فراگیری برای گذار از وضع موجود فراهم نگردد در آینده‌ای نه چندان دور به دلیل انباشته شدن تجمعی مشکلات و اضافه شدن چالش‌های جدید نظیر تحولات اقلیمی و آثار و تبعات سایر پیش‌رانه‌های توسعه، با شرایط پیچیده‌تری نسبت به امروز مواجه خواهیم بود که ایجاد تعادل و توازن پایدار در عرضه و تقاضای آب را با پیچیدگی‌های بیشتری توأم خواهد نمود.

اتاق ایران از سال‌های پیش با عنایت به مسئولیت‌های قانونی، اجتماعی و اخلاق حرفه‌ای خود ضمن جلب توجه مسئولان و تصمیم‌گیرندگان به این تهدید بزرگ ملی، تلاش نموده که به سهم خود برای ارتقای آگاهی جامعه و ایجاد انگیزه‌های لازم برای مشارکت کلیه اقشار برای مقابله و مواجه با چالش‌های ناشی از بحران آب اقدام نماید. یکی از فعالیت‌های شاخص در این ارتباط اعلام روز سیزدهم اسفند ماه هر سال به عنوان "روز ملی آب" می‌باشد.

دلیل انتخاب روز سیزدهم اسفندماه برای برپایی مراسم روز ملی آب، از منظر تاریخی مصادف و مقارن بودن آن با جشن باستانی "نوروز آب‌ها" که بر اساس متون تاریخی موجود، سیزدهم اسفند هر سال بوده از یک سو و نزدیکی آن به روز جهانی آب یعنی دوم فروردین ماه هر سال (۲۲ مارس) که بنا به ابتکار سازمان ملل برگزار می‌گردد، از طرف دیگر بوده است.

هدف اصلی و بنیانی از اعلام روز ملی آب، ایجاد یک تربیون و فضا برای کلیه دست‌اندرکاران اعم از نخبگان، مسئولان، نهادهای تصمیم‌گیر، فرهیختگان، فعالان اجتماعی، هنرمندان و اصحاب رسانه و بطور کلی آحاد جامعه و دلسوزان کشور برای ارائه نظرات و دیدگاه‌های خود در زمینه مدیریت آب و محیط زیست در فضائی صمیمانه و مستقل برای تقویت همکاری‌ها و مشارکت در رهایی و گذار از بحران آب می‌باشد.

اگرچه از سابقه برگزاری مراسم روز ملی آب در اتاق ایران چند سالی بیشتر نمی‌گذرد، لکن در همین زمان کوتاه تلاش شده با ایجاد یک دبیرخانه دائمی در مرکز مطالعات راهبردی آب و کشاورزی، وابسته به اتاق ایران و جلب مشارکت نهادهای دولتی و غیردولتی، از رهگذر این رویداد علاوه بر اقدامات فرهنگی نظیر برگزاری "جشنواره ملی عکس آب"، پیشگامان و چهره‌های خدمتگزار در عرصه‌های زیر شناسایی و از آنها قدردانی شود:

- بهره‌وری آب در بخش‌های شرب، صنایع و کشاورزی
- خیرین، انجمن‌ها و سازمان‌های مردم‌نهاد فعال در زمینه مدیریت آب و محیط زیست
- مشارکت‌کنندگان مردمی در اجرای طرح احیا و تعادل بخشی آب‌های زیرزمینی
- سرمایه‌گذاران بخش غیردولتی در پروژه‌های آبی
- ارایه‌دهندگان فن‌آوری‌های نوین و استارت‌آپ‌های فعال در زمینه آب محیط زیست
- چهره‌های علمی، فرهنگی و هنری فعال در زمینه آب

- اشاعه دهندگان فرهنگ بومی آب ایران
- منتخبین دانشجویی و دانش آموزی در پروژه های تحقیقاتی مربوط به آب
- بطوریکه ملاحظه می شود محورهای انتخاب شده ، طیف وسیعی از موضوعات و نقش آفرینان در مقوله مدیریت آب را شامل میشود که بدون تردید شناسایی و معرفی آنان برای جامعه ، می تواند به شکل موثری انگیزه های لازم را در حل و فصل چالشهای ناشی از بحران ایجاد و تسری دهد.
- شایان ذکر است که در کنار اقدامات مذکور، اتاق ایران هر ساله شعاری را نیز به عنوان شعار روز ملی آب انتخاب و معرفی می نماید. در سال های گذشته تلاش شده که شعار ملی آب، هم راستا با شعار روز جهانی آب که هر ساله از سوی سازمان ملل اعلام می گردد، باشد. شعار روز ملی آب برای سال ۱۳۹۸ که قرار بود در روز سیزدهم اسفند اعلام شود "آب، تغییر اقلیم، مسئولیت اجتماعی" با رویکرد:
- سازگاری با کم آبی و مدیریت مصرف
- ارتقای بهره وری
- مدیریت مخاطرات طبیعی

انتخاب گردیده که با شعار روز جهانی آب برای سال ۲۰۲۰ تحت عنوان «آب و تغییر اقلیم» که موضوع جهان شمولی است همخوانی دارد. در واقع این شعار به این مناسبت انتخاب می شود که موضوع انتخاب شده، به عنوان یک اولویت در کلیه سطوح جامعه مورد توجه قرار گرفته و جهت گیری های لازم را برای انجام اقدامات ملی فراهم آورد.

هر چند که در سال جاری به دلیل شیوع ویروس کرونا امکان برگزاری مراسم بزرگداشت روز ملی آب و ارائه دستاوردهای یک سال برنامه ریزی و فعالیت در این خصوص امکانپذیر نشد، لکن جا دارد با اغتنام از فرصت ، مراتب تشکر و قدردانی اتاق ایران از کلیه نهادهای دولتی، غیردولتی، سمنها، انجمنها و اشخاص حقیقی و حقوقی که با همکاری صمیمانه و از روی عشق و علاقه برای تحقق اهداف تعیین شده تلاش نموده اند را اعلام نماید. بدون تردید در فقدان این مشارکت مسئولانه، آماده سازی برای برگزاری این رویداد ملی فراهم نمی گردید.

در خاتمه اضافه مینماید که اتاق ایران در نظر دارد به تعمیق و غنا بخشی به فعالیتهای و خروجی های ناشی از برگزاری رویداد روز ملی آب اقدامات زیر را در دستور کار قرار دهد:

الف: تلاش برای به تصویب رسانیدن روز ملی آب در شورای فرهنگ عمومی کشور جهت درج در تقویم رسمی

ب: افزایش بار فرهنگی روز ملی آب با استفاده از ظرفیت ها و درس آموخته های بی بدیل فرهنگ اساطیری و تاریخی سرزمین با هدف ایجاد پیوند محکم و قوی بین جامعه و مردم در عرصه مدیریت آب با اقداماتی نظیر گفتگو و همکاریهای بین رشته ای و فرا رشته ای

ج: تلاش بیشتر برای بکارگیری شعار روز ملی آب در کلیه سطوح جامعه و دولت برای حصول نتایج ملموس و عملی از طرح آن و ارائه نتایج و دستاوردها به اشکال مختلف

د: تقویت پیوند بین فعالیتهای روز ملی آب با روز جهانی آب جهت بهره برداری بیشتر از تجربیات موفق جهانی در تطبیق با شرایط کشور و امکان مبادله و هم افزایی نتایج فعالیتهای در سطح ملی و فراملی

رجاء واثق دارد که با تقویت ارتباطات و پشتیبانی هر چه بیشتر نهادهای مختلف دولتی و غیردولتی، سمن‌ها و بطور کلی دانش پژوهان، نخبگان جامعه، بهره برداران و ذینفعان و اصحاب رسانه و در یک نگاه فراگیرتر سه رکن دولت، بخش خصوصی و جامعه مدنی، روز ملی آب و فعالیتهای ناشی از آن می تواند به یک رویداد مهم و اثرگذار ملی برای اصلاح فرایندها و گذار از چالشهای ناشی از بحران آب تبدیل شود که تحقق آن با عنایت به ظرفیت های موجود در کشور دور از دسترس نمی باشد.

اتاق ایران